

Marek Gumkowski

Relacje Jana Heynego, agenta księcia
Ksawerego Saskiego, o "Monitorze"
(1765-1770), Oprac. E.
Aleksandrowska, "Pamiętnik
Literacki" z.3 (1976) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/1 (63), 209

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) RELACJE Jana Heynego, agenta księcia Ksawerego Saskiego, o "Monitorze" (1765-1770). Opracowała E. Aleksandrowska. "Pamiętnik Literacki" 1976, z. 3, s. 173-187.

Fragmety listów (tłumaczonych z języka niemieckiego przez Z. Wołoszyńską) zawierają informacje i sugestie dotyczące autorów lub inspiatorów poszczególnych artykułów oraz interpretacje niektórych pozycji z publicystyki "Monitora". Obszerny komentarz i przypisy pozwalają ocenić wartość naukową uwag Heynego.

BP/63/49

M.G.

(II) RZADKOWSKA Ewa: Marmontel w szkołach okręgu wileńskiego. "Prace Polonistyczne". S. XXXII: 1976, s. 117-123.

Autorka analizuje wpływ przedstawiciela późnego francuskiego klasycyzmu na tworzenie polskich norm literackich w okresie Oświecenia. Tu wymienia jego "Poetykę" i "Elementy literatury", które figurowały w programie szkół publicznych okręgu wileńskiego za czasów kuratora A. J. Czartoryskiego. Z tych prac korzystano również przy układaniu podręczników do nauki teorii literatury. Najlepszy z nich - "O wymowie i poezji" F. N. Golańskiego - przygotowany został dla szkół Komisji Edukacji Narodowej. W artykule wskazano też na poczytność oryginalnych i tłumaczonych utworów Marmontela w ostatnich dziesięciatkach XVIII w. i na początku XIX w. Można stwierdzić wyraźny wpływ tego pisarza na młodzieńcze utwory Mickiewicza ("Grażyna") oraz na jego poglądy estetyczne przedstawione w wykładach kowieńskich.

BP/63/50

H.G.